

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

โกชัย สาริกบุตร และสมพร สาริกบุตร. แนวการวิเคราะห์และประเมินผลแบบเรียน.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แสงรุ่งการพิมพ์, 2521.

กฤษณา ลินไชย และวัฒนา ฤชาฤทธิ. ความเป็นมาของแบบเรียนไทย. กรุงเทพมหานคร:

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2520.

จำนงค์ ทองประเสริฐ. ศาสนาปรัชญาประยุกต์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แพรวพิทยา,

2517.

เฉลิม มลิลลา. หลักและวิธีการสอนประวัติศาสตร์ในโรงเรียนมัธยม. กรุงเทพมหานคร:

โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2521.

จรัสลักษณ์ มุขะกาญจน์. แบบเรียนการอ่านและการพิจารณาหนังสือ (ท.221). มหาสารคาม:

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2522.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. "ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา." เอกสาร

การสอนชุดวิชาพื้นฐานการศึกษา เล่มที่ 3 หน่วยที่ 11-15 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

กรุงเทพมหานคร: อัมรินทร์การพิมพ์, 2521.

ธวัช ปุณโณทก. การวิเคราะห์แบบเรียนไทยตอนที่ 2 เรื่องรูปแบบและเนื้อหาวรรณกรรมแบบเรียน

ไทย. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดคุณพินอักษร, 2526.

บำรุง กลัดเจริญ และฉวีวรรณ กินาวงศ์. ระเบียบวิธีสอนทั่วไป. กรุงเทพมหานคร:

โรงพิมพ์พิมพ์เศศ, 2527.

เบ็ญจวรรณ สุนทรากุล. การวิเคราะห์แบบเรียนไทย : วิวัฒนาการของแบบเรียนไทย. พิมพ์ครั้งที่

4. กรุงเทพมหานคร: บริษัทวิคตอรีเพาเวอร์พอยท์จำกัด, 2525.

ประคอง กรรณสุด. สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร:

สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2520.

ประกาศรี สืออำไพ. "เกณฑ์การวิเคราะห์แบบเรียนภาษาไทย." วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาสารัตถศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

ปราณี ไทธิสุข. เอกสารประกอบการสอนวิชา กศ.สส 532 การวิเคราะห์วิจารณ์หนังสือแบบเรียนสังคมศึกษา. ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2527.

ผะอม โปษะกฤษณะ. ลักษณะสำคัญของภาษาไทย การเขียน การอ่าน การพูด การฟัง. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการรัฐมนตรี, 2521.

พนัส หันนาคินทร์. การสอนคำนิยามและจริยธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พิชฌาศ, 2523.

รัฐจวน อินทรกำแหง. วรรณกรรมสำหรับเด็กและวัยรุ่น. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ดวงกมล, 2517.

_____ . การเลือกหนังสือ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2523.

ลาวัญญ์ วิทยาอุทกกุล และปราณี ไทธิสุข. "การวิเคราะห์และการใช้หนังสือเรียนสังคมศึกษา." เอกสารการสอนชุดวิชาการศึกษาสังคมศึกษาหน่วยที่ 5-9 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพมหานคร: รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2526.

วาริ ธีระจิตร. วิเคราะห์หนังสือแบบเรียนในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สมานการโฆษณา, 2522.

วิชาการ, กรม. หนังสือเรียนสังคมศึกษาโลกของเรา ส.101 - ส.102 เรื่องพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2526.

_____ . หนังสือเรียนสังคมศึกษาโลกของเรา ส.203 - ส.204 เรื่องพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2526.

_____ . หนังสือเรียนสังคมศึกษาโลกของเรา ส.305 - ส.306 เรื่องพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2526.

ศักดิ์ศรี ปาณะกุล, ประพิมพ์พรรณ สุธรรมวงศ์ และนพคุณ คุณาชีวะ. การวิเคราะห์หนังสือ
แบบเรียน (Textbook Analysis). กรุงเทพมหานคร: รุ่งเรืองการพิมพ์, 2526.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. ประวัติกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2435 - 2507. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์คุรุสภา, 2507.

____. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จิงเจริญ
การพิมพ์, 2520.

____. คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการกำหนดหนังสือเรียนสำหรับเลือกใช้ในโรงเรียน
มัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2523.

____. คู่มือครูสังคมศึกษาประเทศเรา ส.101 - ส.102 เรื่องพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 (ม.1) ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช 2521. กรุงเทพมหานคร:

____. คู่มือครูสังคมศึกษาเพื่อนบ้านของเรา ส.203 - ส.204 เรื่องพระพุทธศาสนา ชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 2 (ม.2) ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช 2521.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2528.

____. คู่มือครูสังคมศึกษาโลกของเรา ส.305 - ส.306 เรื่องพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 (ม.3) ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช 2521. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์คุรุสภา, 2528.

สมพร เทพสิทธิ์า. คู่มือจริยศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ดำรงการพิมพ์, 2520.

สุนีย์ ลินธุเดชะ. การศึกษาและการวิเคราะห์แบบเรียนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
และตอนปลาย. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาสารัตถศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2525.

สุนีย์ อัดศาสตร์. ความเป็นมาของแบบเรียนภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาภาษาไทย
คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูธนบุรี, 2526. (อัดสำเนา)

บทความ

ก้อ สวัสดิทาณิย์. "หนังสือเรียนของเด็ก." ศูนย์ศึกษา 11 (มีนาคม 2507): 32-36.

ขวัญเรือน อาชวีบูลโยบล. "การวิเคราะห์การศึกษาระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทย."

วารสารครูศาสตร์ (ตุลาคม - ธันวาคม 2527): 74-77.

จินตนา ไบกาชุยี. "หนังสือเรียนที่ไม่ใช่แบบเรียน." ประชาศึกษา 28 (มีนาคม 2520): 22-23.

พลสันต์ โพธิศรีทอง. "การใช้ตำราเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ." ครูปริทัศน์ 5 (ธันวาคม 2523): 61-62.

พระบรมราชาโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช. มิตรครู 2 (มกราคม 2522): 5.

มงคล อาละพล. "ในแผ่นดินไทย." มิตรครู 3 (สิงหาคม 2522): 28.

วัลลีย์ ปราสาททองไอสถ. "หนังสือเรียน." ประชาศึกษา 29 (กันยายน 2520): 36-38.

เอนก รัตนปิยะภากรณ์. "แนวทางในการพิจารณาเลือกหนังสือเรียน." สารพัฒนาหลักสูตร (มกราคม 2528): 33-35.

_____. "หนังสือเรียนใครทำใครเลือกให้เด็ก." สารพัฒนาหลักสูตร 29 (มิถุนายน - กรกฎาคม 2527): 29-30.

เอกสารอื่น ๆ

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมวิชาสังคมศึกษาในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ลงวันที่ 2 ธันวาคม 2525.

วิทยานิพนธ์

จินดา อาจินสมาจาร. "ปัญหาการสอนจริยธรรมชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่งและสองในเขตการศึกษา 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชัยรัตน์ ชลวิถี. "การศึกษาเปรียบเทียบการออกแบบกราฟฟิคหนังสือแบบเรียนไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น." ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

- ธาดาศักดิ์ วชิรปรัชญาพงษ์. "การวิเคราะห์หนังสือแบบ เรียนวิทยาศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในแง่ของรูปแบบและวิธีการ เสนอเนื้อหา." ปรินญาณินพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2515.
- นาริรัตน์ อยู่กิจชัย. "การวิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติมหมวดวิชาสังคมศึกษาชั้นประถมศึกษา ตอนปลาย." ปรินญาณินพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.
- น้ำอ้อย จุมะวิชณี. "ความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทยในระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนปลาย." ปรินญาณินพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- เนาวรัตน์ แดงยิ้ม. "การวิเคราะห์เนื้อหาและประเมินผลแบบเรียนสังคมศึกษาสำหรับนักเรียน ชาวเขา." ปรินญาณินพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- ขรรเจิด ภิรมย์. "การสำรวจสภาพที่นำไปสู่ปัญหาการใช้แบบเรียนสังคมศึกษาชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 (ม.1) เขตการศึกษา 4." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท ภาควิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2522.
- ปราณี ลินธุ์สะอาด. "ความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือเรียนหลักภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เล่ม 1." วิทยานิพนธ์ปรินญาณินพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- ปรากฏสุวรรณ อติตโต. "ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษา ผู้บริหารการศึกษาและศึกษานิเทศก์ เกี่ยวกับการสอนวิชาสังคมศึกษาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521." วิทยานิพนธ์ปรินญาณินพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- พานี แสงกิจ. "แนวคิดเกี่ยวกับการปรับปรุงการสอนสังคมศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย." วิทยานิพนธ์ปรินญาณินพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2509.

- พีรบุษ ภาสุรภัทร. "หลักเกณฑ์ในการสร้างภาพประกอบหนังสือแบบเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513.
- ขุนสิน จันทรวงศ์. "ความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชามนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
- พรเลขา ตูลารักษ์. "การสอนวิชาศีลธรรมในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.
- สุรีพันธ์ เกียนวัฒนา. "ความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.
- สุวิชา พูลเกษ. "ความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- หอมทวล มีเกิด. "ความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.
- อรุณี ลพพิจารณ์. "การวิเคราะห์แบบเรียนภูมิศาสตร์สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.
- อารยา เกษมณี. "ปัญหาการสอนศีลธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.

- อุไรวรรณ เอี่ยมประภัสสร. "ความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือเรียนสังคมศึกษา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท ภาควิชามัธยมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524
- ยุวดี นิยมสกุล. "การใช้หนังสือแบบเรียนสังคมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของครูสังคมศึกษา
เขตการศึกษา 1." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท ภาควิชาการศึกษา มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์, 2524.
- เยาวนันท์ เชษฐรัตน์. "การศึกษาพัฒนาการของแบบเรียนประกอบภาพของไทย." วิทยานิพนธ์
ปริญญาโท ภาควิชาสังคมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2523.
- รจิต ชัยสุข. "ความสอดคล้องระหว่างความมุ่งหมายกับเนื้อหาวิชาในหมวดสังคมศึกษาของ
หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมแบบประสม." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท ภาควิชา
มัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516.
- เรวดี กามิตะ. "การใช้หนังสือแบบเรียนสังคมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของครูสังคมศึกษา
เขตการศึกษา 8." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท ภาควิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,
2523.
- วันดี วัฒนประสิทธิ์. "ปัญหาการสอนศีลธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น." วิทยานิพนธ์
ปริญญาโท ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2518.
- วิเชียร ทัพประเสริฐ. "ความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่หนึ่ง." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท ภาควิชามัธยมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
- ศักดิ์ศรี ปาณะกุล. "การประเมินแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่หนึ่ง."
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2516.

ศรีโสภาส พุทธิบุญ. "การใช้หนังสือเรียนสังคมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของครูสังคมศึกษา
เขตการศึกษา 2." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท ภาควิชาการศึกษา มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์, 2523.

สมทรง สิตลายน. "การศึกษาเกี่ยวกับลักษณะหนังสือที่เด็กชอบ." วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516.

สุนันท์ จุฑะสร. "การวิเคราะห์ความสำคัญของภาพประกอบหนังสือแบบเรียนที่มีต่อนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาตอนต้นในประเทศไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชา
มัธยมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2509.

ภาษาอังกฤษ

Books

- Beyer, Barry K. "Inquiry the Social Studies Classroom: A Strategy
for Teaching." Columbia Ohio : Charles E. Merrill
Publishing Company, 1969.
- Brown, James W., Lewis, Richard J., and Harclerod, Fred F. AV.
Instruction Technology, Media and Methods. U.S.A.: McGraw-
Hill, Inc, 1973.
- Brown, James W. and Lewis, Richard B. AV. Instruction Media and
Methods, New York: McGraw Hill Book Company, 1969.
- Collette, Alfred T. and Chiappetta, Eugene L., Science Instruction
in the Middle and Secondary School. U.S.A.: Times Mirror
Maslry College Publishing, 1984.
- Dale, Edgar. Audio - Visual Methods in Teaching. 3d ed, New York:
Holt Rinehart and Winston Inc., 1969.
- De Cecco, John P. The Psychology of Learning and Instruction.
New York: The McGraw - Hill Book Co., Inc., 1969.

- Good, Carter V. Dictionary of Education. 3d ed., New York: McGraw - Hill Book Company, 1973.
- Jarolimek, John. Social Studies in Elementary Education. Fifth Edition. New Jersey: Prentice - Hall, 1970.
- Massialas, Byron G. and Cox, Benjamin C. Inquiry in Social Studies. New York: McGraw - Hill Book Company, 1966.
- Michaelis, John U, Social Studies for Children : A Guide to Basic Instruction. New Jersey: Prentice - Hall, Englewood Cliff, 1980.
- Ross L. Neagley, N. Dean Evans. Handbook for Effective Supervision of Instruction Third Edition, New Jersey: Prentice - Hall, Inc, 1970.
- Samalonis, Bernice L. Methods and Materials for Today's High Schools. Copyright 1970. New York: Litton Educational Publishing Inc, 1970.
- Smith, Carl B, Smith, Sharon L., and Mikulecks, Larry. Teaching Reading in Secondary School Content Subjects: a book Thinking Process. New York: Holt Rinehart and Winston, 1978.
- Webster, Noah. Webster's New International Dictionary of English Language 2d ed., Springfield : Gand C Merriam, Co., Publisher, 1955.

Abstracts

- Andersen, Mary. "An Analysis of the Treatment of Ethics in Selected Speech Communication Textbooks," Dissertation Abstracts International 41 (August, 1980): 536-A.
- Baloch, Qamar Wahid. "An Analysis of the Portrayal of American Indians in United States History Textbooks 1960-1980," Dissertation Abstracts International 42 (June, 1982): 5079-A.
- Barfield, David Scoville. "A Comparison of the Readability Levels of Secondary Social Studies Texts in Alabama over two Adoption Periods." Dissertation Abstracts International 42 (July, 1981): 166A-167A.
- Baten, Lut. "Text Comprehension: The Parameters of Difficulty in Narrative and Expository Prose Texts : A Redefinition of Readability," Dissertation Abstracts International 42 (March, 1982): 3937-A.
- Bell, Samuel Robert. "Social Studies Texts Materials as a Resource for Reflective Inquiry : A Content Analysis," Dissertation Abstracts International 37 (December 1977): 3406-A.
- Dawoud, Tahia Abdel - Hameed. "How Egypt and the United States Portray Each Others : Changes in World History Textbooks 1960-1980," Dissertation Abstracts International 43 (March, 1983): 2953-A.
- Hilgendorf; Mark Steven. "Revisionist Interpretation of Slavery in Senior High School American History Textbooks," Dissertation Abstracts International 43 (February, 1983): 2624-A.

Wuesinghe, Gita Suhila. "The Treatment of Population Concepts in Social Studies and Biology Secondary School Textbooks in Florida : A Content Analysis and Survey of Teachers," Dissertation Abstracts International 40 (March, 1980): 4881-A.

Articles

Brodgelt, Samuel. "Using Mathematical Criteria for Selecting Social Studies Textbooks," "The Clearing House 46 (April 1972): 487-492.

Muther, Connie. "The Skill Trace," Educational Leadership. (November, 1984): 82-85.

Newitt, Jane. -"The Pedagogy of Fear and Guilt : How Textbooks Treat the World Economy," Social Education 48 (January, 1984): 47-48.

Nichols, Arthur-S, and Ochoa, Anna. "Evaluation Textbooks for Elementary Social Studies : Criteria for the Seventies." Social Education 35 (March 1971): 290-294.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง การเปลี่ยนแปลง เพิ่มเติมวิชาสังคมศึกษาในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ วก.438/2520 ลงวันที่ 3 ตุลาคม 2520 ให้ใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 นั้น

กระทรวงศึกษาธิการขอประกาศเปลี่ยนแปลง เพิ่มเติมวิชาสังคมศึกษา ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ดังรายการต่อไปนี้

1. ให้ยกเลิก จุดประสงค์วิชาสังคมศึกษา ข้อ 3 และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

"3 เพื่อเสริมสร้างให้มีคุณภาพในการดำรงชีวิต มีศีลธรรม คุณธรรมประจำใจ และมีความสัมพันธ์ต่าง ๆ อันพึงประสงค์ของสังคมไทย"

2. ให้ยกเลิก จุดประสงค์รายวิชา ส 101 ส 102 ประเทศของเรา ข้อ 10 ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ม.1) และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

"10 ให้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักธรรมของพระพุทธศาสนาจนสามารถเลือกสรรคุณธรรมที่จะนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคม"

3. ให้เพิ่มเติมข้อความในจุดประสงค์ข้อ 5 ของ ส 203 ส 204 เพื่อนบ้านของเรา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (ม.2) ดังต่อไปนี้

"5 ทวี ให้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักธรรมของพระพุทธศาสนา จนสามารถเลือกสรรคุณธรรมที่จะนำไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง สังคมไทย และความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน"

4. ให้เพิ่มเติมคำอธิบายรายวิชา ของ ส 203 ส 204 เพื่อนบ้านของเรา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (ม.2) ดังต่อไปนี้

"8 ศึกษาความเป็นมาและการเผยแพร่พระพุทธศาสนาในประเทศเพื่อนบ้าน พุทธจริยา ธรรมะและพิธีกรรม ตลอดจนแนวทางการดำเนินชีวิตของประชาชน คามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาในประเทศเพื่อนบ้าน"

5. ให้เพิ่มเติมข้อความในจุดประสงค์ข้อ 10 ของ ส 304 ส 305 โลกของเรา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ม.3) ดังต่อไปนี้

"10 ทวี ให้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักธรรมของพระพุทธศาสนา จนสามารถเลือกสรรคุณธรรมที่จะนำไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคมไทย อันจะนำไปสู่ความ

สงบสุขของโลก”

6. ให้เพิ่มเติมคำอธิบายรายวิชา ส 304 ส 305 โลกของเรา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ม.3) ดังต่อไปนี้

“6 ศึกษาความเป็นมาและการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในโลก วิเคราะห์ พุทธประวัติ พุทธจริยา ศึกษาธรรม และพิธีกรรม ตลอดจนแนวทางการดำเนินชีวิตของประชาชน ตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่นในโลก”

7. ในกรณีที่โรงเรียนไม่สามารถสอนได้ทันตามจำนวนคาบเวลาที่กำหนดไว้ใน โครงสร้างของหลักสูตรก็อนุญาตให้ใช้จำนวนคาบที่กำหนดไว้ในกิจกรรม แนะนำและสอน ซ่อมเสริมไม่เกินสัปดาห์ละ 1 คาบ

รายละเอียดคำอธิบายรายวิชาสังคมศึกษา ในส่วนที่ว่าด้วยพระพุทธศาสนา ปรากฏ ดังเอกสารแนบท้ายประกาศนี้

สำหรับโรงเรียนที่มีนักเรียนนับถือศาสนาอื่น อาจสอนหัวข้อธรรมในศาสนานั้น ๆ ประกอบด้วยได้

ทั้งนี้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2525 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 2 ธันวาคม 2525

(นายบรรจง ชูสกุลชาติ)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

รายละเอียดคำอธิบายรายวิชา

วิชาสังคมศึกษาในส่วนที่ว่าด้วยพระพุทธศาสนา

(แนบท้ายประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 2 ธันวาคม 2525)

ม.1 (ประเทศของเรา)

1. ความหมายของศาสนา ความจำเป็นที่ต้องนับถือศาสนา และองค์ประกอบของศาสนา

2. พุทธประวัติ การเผยแผ่พระพุทธศาสนา เข้าสู่ประเทศไทยและความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะศาสนาประจำชาติ

3. แก่นพุทธธรรม (อริยสัจสี่) (ปัญญา กรุณา แทรกในทุกชั้น)

4. หลักธรรมในพระพุทธศาสนา

4.1 สីลห้า ธรรมห้า

- การไม่ประทุษร้ายชีวิตและร่างกายผู้อื่น การมีเมตตากรุณา
- การไม่ถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ให้ การทำเลียงชีพโดยสุจริต
- การไม่ประพฤติผิดในของรักของผู้อื่น
- การสันโดษในคู่ครองและของรัก
- การไม่พูดปด การพูดแต่ความจริง พูดจาไพเราะ สุภาพ
- การงดเว้นของมีนเมาและสิ่งเสพติด ความมีสติสัมปชัญญะ

4.2 อธิษัณห์

- ความพอใจ ใฝ่รัก ใฝ่หาความรู้และใฝ่สร้างสรรค์
- ความเพียรพยายาม มีความอดทนไม่ท้อถอย
- ความเอาใจใส่และตั้งใจแน่วแน่ในการทำงาน
- การหมั่นใช้ปัญญาและสติตรวจตราและคิดไตร่ตรอง

4.3 ทิศหก

- การเป็นบุตรและบิดา มารดาที่ดี
- การเป็นศิษย์และเป็นครูที่ดี
- การเป็นมิตรที่ดี
- การเป็นสามีและเป็นภรรยาที่ดี

- การเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดี
- การเป็นนายจ้างและเป็นลูกจ้างที่ดี

4.4 สังคหวัตถุสี่

- การให้ปัน ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ไม่เห็นแก่ตัว
- การพูดดีมีเหตุผล เป็นประโยชน์
- การทำตนให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น
- การทำตนเสมอต้นเสมอปลาย

5. ความรู้เกี่ยวกับ ทาน ความสุข ความทุกข์

6. การศึกษาความหมาย คุณค่าและวิธีการปฏิบัติพิธีกรรมของพุทธศาสนาเกี่ยวกับ การอาราธนาศีล การอาราธนาธรรม การเข้าถึงไตรสรณคมน์ การไหว้ การกราบ จัดที่บูชาพระ จุดธูปเทียน

7. การปฏิบัติตนในวันมาฆบูชา วิสาขบูชา อาสาฬหบูชา เข้าพรรษา ออกพรรษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายละเอียดคำอธิบายรายวิชา

วิชาสังคมศึกษาในหน้าที่ว่าด้วยพระพุทธศาสนา

(แบบท้ายประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 2 ธันวาคม 2525)

ม.2 (เพื่อนบ้านของเรา)

1. ความเป็นมาและการเผยแพร่พระพุทธศาสนา เข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้าน
2. การนับถือพระพุทธศาสนาของประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบัน
3. หลักธรรมของพระพุทธศาสนาที่จะช่วยส่งเสริมความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน
4. พุทธจริยาอัน เป็นแบบอย่างการดำเนินชีวิต
5. หลักธรรมในพระพุทธศาสนา
 - 5.1 โอวาทสาม
 - เว้นจากการประพฤดิชั่ว กระทำผิดกฎหมาย ศีลธรรม และประเพณี
 - การทำดี ผูกอบรมตนให้เจริญด้วยคุณธรรม
 - การทำใจให้บริสุทธิ์ สงบ ผ่องใสและเบิกบาน รู้จักคิดพิจารณาให้เข้าใจสิ่งทั้งหลายได้ถูกต้องตามความเป็นจริง
 - 5.2 สติสัมปชัญญะ
 - ความระลึกได้และปฏิบัติตามหลักการและกฎเกณฑ์ที่ชอบธรรม
 - การระมัดระวังอันตรายอันจะเกิดแก่ตนเองและผู้อื่น เนื่องจาก การกระทำของตนและสิ่งแวดล้อม
 - การควบคุมตนเองมิให้ตก เป็นทาสของอารมณ์ โกรธ สิ่งชั่ว ความอยากได้ และมอมเมา
 - การหมั่นตรวจตราและไตร่ตรอง ความประพฤดิและการปฏิบัติตนอยู่เสมอ
 - 5.3 พละห้า
 - ศรัทธา ความเชื่อ ความมั่นใจ เห็นคุณค่าในสิ่งนั้น
 - วิริยะ ความเพียรพยายาม
 - สติ ความระลึกได้ หรือตื่นตัวอยู่ทุกขณะ
 - สมาธิ ความตั้งใจมั่น ความแน่วแน่ในการกระทำ

- บัญญา ความฉลาดรอบรู้ ความกระจ่างในเรื่องนั้น

5.4 อบายมุขสี่

- การไม่คบคนชั่ว เป็นมิตร
- การไม่เสพสิ่ง เสพติด
- การไม่เล่นการพนัน
- การไม่เม็นัก เลงหญิง

5.5 ขราวาสธรรมสี่

- การรักษาความสัจ ความจริงใจต่อตนเองที่จะประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรม
- การรู้จักข่มใจตนเอง ฝึกใจตนเองให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในความสัจ ความดีนั้น
- การอดทน อดกลั้น และอดออม ที่จะไม่ประพฤติล่วงความสัจสุจริต ไม่ว่าจะด้วยเหตุประการใด
- การรู้จักละวางความชั่ว ความทุจริตและรู้จักสละประโยชน์ส่วนน้อยของตน เพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง

5.6 จักรสี่

- อยู่ในถิ่นที่เหมาะสม มีสิ่งแวดล้อมดีงามเกื้อกูล (ปฏิรูป เทสวาสะ)
- คบคนดี มีกัลยาณมิตร (สัปปปริสุปัสสยะ)
- ตั้งตนไว้ชอบ มีหลักในการดำเนินชีวิต แน่วแน่ในจุดหมายที่ตั้งงาม (อัครสัมมาปณิธิ)
- มีดีเป็นทุนไว้ฝึกฝนสร้างสมความดีงาม คุณสมบัติ ความสามารถ เตรียมตัวให้พร้อมไว้ก่อน (ปฺพ เหกคปฺญญาตา)

6. ความรู้เกี่ยวกับกรรม

7. การศึกษาความหมาย คุณค่า และวิธีการปฏิบัติพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา

เกี่ยวกับการสมาทาน ศีล การทำบุญตักบาตร การถวายภัตตาหาร การถวายสังฆทาน สลากภัต การประเคน การกรวดน้ำ การถวายผ้าอาบน้ำฝน พิธีทอดกฐิน ทอดผ้าป่า

8. ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

รายละเอียดคำอธิบายรายวิชา

วิชาสังคมศึกษาในส่วนของว่าด้วยพระพุทธศาสนา

(แบบท้ายประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 2 ธันวาคม 2525)

ม.3 (โลกของเรา)

1. การเผยแพร่พระพุทธศาสนาไปสู่ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกและการนับถือพระพุทธศาสนาในประเทศเหล่านั้น

2. การศึกษาและวิเคราะห์พุทธประวัติเกี่ยวกับกระบวนการแสวงหาความรู้ วิธีคิดของพระพุทธเจ้า พระพุทธคุณ การเปรียบเทียบอิทธิทธิปาฏิหาริย์ พุทธจริยาและหลักธรรมในการสร้างความสงบสุขแก่โลก

3. บทบาทของพุทธศาสนิกชน (อุบาสกธรรมเจด)

3.1 หมั่นไปวัด หมั่นพระสงฆ์ผู้ทรงศีลทรงคุณธรรมความรู้

3.2 หมั่นฟังธรรม ศึกษาค้นคว้าหาความรู้หลักความจริงและสิ่งที่ดีงามเป็นประโยชน์

3.3 ฝึกตนเองให้มีระเบียบวินัย มีศีล ประพฤติสิ่งที่ดีงามยิ่ง ๆ ขึ้นไป

3.4 สร้างความรู้สึกที่ดีงาม มีความเลื่อมใสต่อพระสงฆ์ทั่ว ๆ ไปทั้งหมด ไม่ว่าพระผู้ใหญ่ผู้น้อย พระใหม่พระเก่า

3.5 ฟังธรรมเล่าเรียนคำสอนด้วยจิตใจที่เป็นกุศล ตั้งใจนำมาประพฤติปฏิบัติ ไม่มีวแต่จ้องหาแง่ที่จะติเตียนขัดแย้ง

3.6 ไม่แสวงหาเขตบุญนอกหลักพระพุทธศาสนา

3.7 เอาใจใส่ชวนช่วยย่ำรุ่งส่งเสริมพระพุทธศาสนา

4. หลักธรรมในพระพุทธศาสนา

4.1 โลกपालธรรม

- หิริ ความละอายใจในการประพฤติชั่ว ด้วยกาย วาจา ใจ ของตน

ทั้งในที่ลับและที่แจ้ง

- โอตตัปปะ ความเกรงผิด ไม่กล้าทำผิด มีความเกรงกลัวต่อบาป

4.2 กุศลกรรมบถสิบ

- เว้นการทำลายชีวิต ช่วยเหลือเกื้อกูล
- เว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ให้ เคารพกรรมสิทธิ์
- เว้นประพฤติดีในกาย สันโดษในอุ้งครอง
- เว้นพูดเท็จ กล่าวคำสัจ
- เว้นพูดส่อเสียด พูดคำสมานสามัคคี
- เว้นพูดคำหยาบ พูดคำสุภาพไพเราะ
- เว้นพูดเพื่อเจ้อ พูดคำที่มีเหตุผลเป็นประโยชน์
- ไม่โลภอยากได้ของเขา คิดเสียสละ
- ไม่พยายามปกป้องรักษาเขา มีเมตตา
- สัมมาทสิริ เห็นชอบตามคลองธรรม

4.3 ทิฏฐธรรมมิกถกประโยชน์สี่

- ความขยันหมั่นเพียร หนักเอาเบาสู้ง ไม่เลือกงาน
- การประหยัด ใช้จ่ายน้อยกว่ารายได้ รู้จักรักษาและเพิ่มพูนทรัพย์สิน

ของคน

- การคบเพื่อนที่ดี
- การเลี้ยงชีวิตตามสมควรแก่กำลังทรัพย์ที่หามาได้ ไม่ฟุ้งเฟ้อ

4.4 สัมปยุตธรรมเจ็ด

- การรู้จักวิเคราะห์สาเหตุของสถานการณ์และความเป็นไปของชีวิต
- การรู้จักวิเคราะห์สาระและผลอันเกิดจากสาเหตุดังกล่าว
- การรู้จักวิเคราะห์ตนเองทั้งในด้านความรู้ คุณธรรม และความสามารถ
- การรู้หลักของความพอดี การดำเนินชีวิตพอเหมาะพอควร
- การรู้จักปฏิบัติตนให้ถูกกาลเทศะ
- การรู้จักปฏิบัติ การปรับตนและการแก้ไขตนให้เหมาะสมกับสภาพของ

กลุ่มชนและชุมชน

- การรู้จักปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับบุคคล ซึ่งมีความแตกต่างกัน

4.5 พรหมวิหารสี่

- การปรารถนาให้ผู้อื่นได้รับสุข
- การปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์
- การยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี
- การรู้จักวางเฉย เมื่อผู้อื่นสมควรหรือสามารถรับผิดชอบการกระทำ

ของเขาตามเหตุผล ไม่ดีใจ ไม่เสียใจ ไม่เอนเอียงหรือก้าวก่าย แทรกแซง

4.6 ไพบูลย์สอง (ความพร้อมหรือบริบูรณ์รุ่งเรือง)

- อามิสไพบูลย์ ความไพบูลย์แห่งวัตถุ
- ธรรมไพบูลย์ ความไพบูลย์แห่งธรรม

5. ความรู้เกี่ยวกับบุญ-บาป กุศล-อกุศล และสันโดษ-ไม่สันโดษ

6. การศึกษาความหมาย คุณค่า และวิธีการปฏิบัติพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา

เกี่ยวกับการสวดมนต์ การบวช และอุปสมบท

7. การวิเคราะห์พิธีกรรมและประเพณีทางพระพุทธศาสนาในด้านความเหมาะสม

และสอดคล้องกับการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบัน

ศูนย์วิทยพัชรากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุดประสงค์วิชาสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช 2521

1. เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
2. ให้มีความรักชาติมีความสามัคคีในชาติ มีความเสียสละเพื่อส่วนรวม มีความซื่อสัตย์ในผลงานอันดีเด่นของคนไทย รู้จักดำรงรักษาไว้ซึ่งเอกราชและรู้จักรักษาแบบอย่างวัฒนธรรมประเพณีอันเป็นเอกลักษณ์ที่ดั่งงามของชาติ
3. เพื่อเสริมสร้างให้มีคุณภาพในการดำรงชีวิต มีศีลธรรม คุณธรรมประจำใจ และมีคุณสมบัติต่าง ๆ อันเป็นที่พึงประสงค์ของสังคมไทย
4. เพื่อเสริมสร้างให้มีความรู้และความเข้าใจพื้นฐานในการพัฒนา สร้างสรรค์ และแก้ปัญหาในด้านสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยี โดยอาศัยคุณธรรม และวิธีการทางวิทยาศาสตร์เป็นสำคัญ
5. เพื่อเสริมสร้างบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบและความสัมพันธ์อันดีงามระหว่างสมาชิกในครอบครัว ในชุมชน ในประเทศและในประชาคมของโลก
6. เพื่อให้เกิดความรักความผูกพันกับท้องถิ่นของตน ตลอดจนเห็นคุณค่า มีความรับผิดชอบรวมทั้งให้ตระหนักถึงการอนุรักษ์ และพัฒนาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เกณฑ์ในการวิเคราะห์หนังสือเรียนสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เรื่องพระพุทธศาสนา

1. การจัดทำรูปเล่มหนังสือเรียน

1.1 ขนาดรูปเล่ม

ดีมาก	(คะแนน 5) - มีขนาดประมาณ 6 นิ้ว × 8 นิ้ว ส่วนกว้างยาว และหน้ามีความสมดุลย์กัน คือความหนาไม่เกินครึ่งหนึ่งของด้านกว้าง ลักษณะรูปหนังสือเป็นแบบ Upright สะดวกในการหยิบถือ
ดี	(คะแนน 4) - มีขนาดประมาณ 7 นิ้ว × 8 นิ้ว ส่วนกว้างยาวและหน้าไม่สมดุลย์กัน คือส่วนหน้ามีความหนา $\frac{3}{4}$ ของด้านกว้าง ลักษณะรูปหนังสือเป็นแบบ Upright
ปานกลาง	(คะแนน 3) - มีขนาดประมาณ 9 นิ้ว × 8 นิ้ว ส่วนหน้ามีความหนาเกินครึ่งหนึ่งของด้านกว้าง ลักษณะรูปหนังสือเป็นแบบ Oblong
ควรปรับปรุง	(คะแนน 2) - มีขนาดประมาณ 8 นิ้ว × 10 นิ้ว ส่วนหน้าไม่เกินครึ่งหนึ่งของด้านกว้าง ลักษณะรูปหนังสือเป็นแบบ Upright
ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง	(คะแนน 1) - มีขนาดใหญ่กว่า 6 นิ้ว × 8 นิ้ว หรือเล็กกว่า 7 นิ้ว × 8 นิ้ว ส่วนหน้าเกินครึ่งหนึ่งของด้านกว้าง ไม่สะดวกแก่การหยิบถือ

1.2 คุณภาพของปก

ดีมาก	(คะแนน 5) - ปกทำด้วยกระดาษแข็ง หนา ทนทาน สีสวยงาม ตัวอักษรบนปกชัด เจนอ่านง่ายและข้อความบนปกสอดคล้องกับเนื้อเรื่องภายในเล่ม

- ดี (คะแนน 4) - ปกทำด้วยกระดาษแข็ง หนา ทนทาน สีสวยงาม
ตัวอักษรบนปกชัดเจนอ่านง่าย ข้อความบนปก
กระชับอ่านได้ความชัดเจน
- ปานกลาง (คะแนน 3) - ปกทำด้วยกระดาษปอนด์ชนิดหนา ทนทาน
ตัวอักษรบนปกชัดเจนอ่านง่าย สีของปกสวย
แต่ไม่ถึงจุดความสนใจ ข้อความบนปกไม่
สื่อความหมายที่ชัดเจน
- ควรปรับปรุง (คะแนน 2) - ปกทำด้วยกระดาษปอนด์ ชนิดบาง ไม่แข็งแรง
ขาดง่าย สีของปกไม่สดใส ไม่ดึงดูดความ
สนใจ ข้อความและตัวอักษรบนปกชัดเจน
อ่านง่าย
- ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง (คะแนน 1) - ปกทำด้วยกระดาษธรรมดาอย่างบาง ไม่ทนทาน
ต่อการหยิบใช้บ่อยครั้ง สีของปกไม่ดึงดูดความ
สนใจ ตัวอักษรบนปกชัดเจนแต่ข้อความบนปก
ไม่สอดคล้องกับเนื้อเรื่องภายในเล่ม

1.3 คุณภาพของกระดาษ

- ดีมาก (คะแนน 5) - กระดาษปอนด์ขาว คงทนเหมาะสมกับการใช้
งาน
- ดี (คะแนน 4) - กระดาษปรีฟขาว คงทน เหมาะสมกับการ
ใช้งาน
- ปานกลาง (คะแนน 3) - กระดาษปรีฟธรรมดา คงทน ไม่ขาดง่าย
- ควรปรับปรุง (คะแนน 2) - กระดาษธรรมดา สีไม่ขาว เนื้อกระดาษ
เรียบ จับบ่อยครั้งจะขาดง่าย
- ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง (คะแนน 1) - กระดาษธรรมดาชนิดบาง สีไม่ขาว เนื้อ
กระดาษหยาบไม่นำมาใช้และขาดง่าย

1.4 คุณภาพในการพิมพ์ (ตัวอักษร)

ดีมาก	(คะแนน 5)	- ตัวอักษรชัดเจนดี ถูกต้อง มีการใช้ตัวพิมพ์พิเศษสำหรับข้อความสำคัญที่จะให้นักเรียนเอาใจใส่เป็นพิเศษ และมีขนาดเหมาะสมกับสายตาของนักเรียน
ดี	(คะแนน 4)	- ตัวอักษรชัดเจน ถูกต้อง สวยงามไม่มีการใช้ตัวพิมพ์ขนาดพิเศษสำหรับข้อความที่สำคัญ แต่ตัวอักษรมีขนาดเหมาะสมกับสายตาของนักเรียน
ปานกลาง	(คะแนน 3)	- ตัวอักษรไม่ชัดเจนและมีการพิมพ์ผิด ขนาดของตัวพิมพ์เหมาะสมกับสายตาของนักเรียนมีการใช้ตัวพิมพ์ขนาดพิเศษเมื่อต้องการเน้นข้อความสำคัญ
ควรปรับปรุง	(คะแนน 2)	- ตัวอักษรไม่ชัดเจนและการพิมพ์มีคำผิดมาก ขนาดของตัวพิมพ์มีการใช้ตัวอักษรขนาดพิเศษในการเน้นข้อความที่สำคัญ แต่วรรคตอนในการพิมพ์ไม่สม่ำเสมอ
ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง	(คะแนน 1)	- ลักษณะไม่อยู่ในเกณฑ์ที่กล่าวมาแล้วแต่อย่างใด คือ การพิมพ์มีคำผิดมาก ตัวอักษรไม่ชัดเจน ขนาดของตัวอักษรไม่สม่ำเสมอ และมีขนาดเล็กไม่เหมาะสมกับสายตาของนักเรียน

1.5 ความเหมาะสมของตัวพิมพ์ที่เหมาะสมกับสายต่านักเรียน

ดีมาก	(คะแนน 5)	- เป็นตัวพิมพ์ขนาด 16 ปอยท์
ดี	(คะแนน 4)	- เป็นตัวพิมพ์ขนาด 18 ปอยท์
ปานกลาง	(คะแนน 3)	- เป็นตัวพิมพ์ขนาด 14 ปอยท์
ควรปรับปรุง	(คะแนน 2)	- เป็นตัวพิมพ์ขนาด 24 ปอยท์
ควรปรับปรุง	(คะแนน 1)	- เป็นตัวพิมพ์ที่มีขนาดใหญ่กว่า 24 ปอยท์หรือเล็กกว่า 14 ปอยท์

1.6 คุณภาพของ เครื่องช่วยประกอบอื่น ๆ

- ดีมาก (คะแนน 5) - มีคำแนะนำ สารบัญ ตรีชนนี เชิงอรรถ ภาคผนวก
บรรณานุกรม และอภิธานศัพท์
- ดี (คะแนน 4) - มีคำแนะนำ สารบัญ ตรีชนนี เชิงอรรถ และ
บรรณานุกรม
- ปานกลาง (คะแนน 3) - มีคำแนะนำ สารบัญ เชิงอรรถ และบรรณานุกรม
- ควรปรับปรุง (คะแนน 2) - มีคำแนะนำ สารบัญและ เชิงอรรถ
- ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง (คะแนน 1) - มีคำแนะนำและสารบัญเท่านั้น หรือไม่เข้าเกณฑ์
ดังกล่าวแล้วแต่อย่างไร

1.7 คุณภาพการเย็บเล่มและการเข้าเล่ม

- ดีมาก (คะแนน 5) - การเข้าเล่มประณีต คงทน แข็งแรง ไม่
หลุดง่าย หนังสือหนา 100 หน้าเศษ หรือ
หนา 200 หน้าขึ้นไป ใช้วิธีเย็บแบบอกกลาง
หรือ เย็บด้วยวิธีเย็บสันแล้วทากาวที่สันเล่ม
การตัดขอบ เล่มเรียบร้อยดี
- ดี (คะแนน 4) - การเข้าเล่มประณีต คงทนแข็งแรง หนังสือหนา
100 หน้าเศษ ใช้วิธีเย็บก็ด้วยเครื่อง การ
ตัดขอบ เล่มเรียบร้อยแต่พลิกอ่านไม่สะดวก
- ปานกลาง (คะแนน 3) - การเข้าเล่มทนทานต่อการหยิบใช้ หนังสือ
หนา 100 หน้าขึ้นไปเย็บด้วยลวด
- ควรปรับปรุง (คะแนน 2) - การเข้าเล่มไม่เรียบร้อย การเย็บเล่มเป็น
แบบเย็บแบบอกกลางหรืออัดกาว สำหรับ
หนังสือที่มีความหนามากกว่า 200 หน้าขึ้นไป
และที่มีความหนาค่ากว่า 200 หน้าลงมา นำ
ไปใช้ได้ไม่นานก็จะหลุดจากกันได้ง่าย
- ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง (คะแนน 1) - การเข้าเล่มไม่เรียบร้อย การเย็บเล่มไม่
แข็งแรง ไม่สามารถยึดหน้าต่าง ๆ ไว้ได้ไม่
ทนทานเปิดอ่านบ่อยครั้งก็จะหลุดจากกัน
การตัดขอบเล่มไม่เรียบร้อย

1.8 คุณภาพของการจัดพิมพ์รูปหน้าหนังสือเรียน

- ดีมาก (คะแนน 5) - การเว้นช่องว่างตอนบน ตอนล่าง ตอนหน้า และด้านข้างในแต่ละหน้าเหมือนกันและมีขนาดเท่ากัน คือ ประมาณ 1 นิ้ว - 1.5 นิ้ว การเว้นช่องว่างระหว่างตัวอักษรสม่ำเสมอทุกหน้า เป็นระเบียบสวยงามสะดวกในการอ่าน
- ดี (คะแนน 4) - การเว้นช่องว่างตอนบน ตอนล่าง ตอนหน้า และด้านข้างในแต่ละหน้าเหมือนกันและมีขนาดเท่ากัน คือ ประมาณ 1 นิ้วในตอนล่าง ตอนหน้าและด้านข้าง สำหรับตอนบนมากกว่า 1.5 นิ้ว การเว้นช่องว่างระหว่างตัวอักษรสม่ำเสมอทุกหน้า สะดวกในการอ่าน
- ปานกลาง (คะแนน 3) - การเว้นช่องว่างตอนบน ตอนล่าง ตอนหน้า และด้านข้างในแต่ละหน้าไม่เท่ากัน คือ ประมาณ .5 นิ้ว ช่องว่างระหว่างตัวอักษรไม่สม่ำเสมอทุกหน้า สะดวกในการอ่านแต่ไม่สวยงาม
- ควรปรับปรุง (คะแนน 2) - การเว้นช่องว่างตอนบน ตอนล่าง ตอนหน้า และด้านข้างแต่ละหน้าต่ำกว่า .5 นิ้ว การเว้นช่องว่างระหว่างตัวอักษรแคบและติดกันมากไม่สะดวกในการอ่าน
- ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง (คะแนน 1) - การเว้นช่องว่างตอนบน ตอนล่าง ตอนหน้า และด้านข้างในแต่ละหน้าไม่เท่ากัน การพิมพ์การเว้นช่องว่างระหว่างตัวอักษรของแต่ละหน้าไม่เหมือนกันและไม่เท่ากัน ดูไม่สวยงามและไม่สะดวกในการอ่าน

1.9 คุณภาพของรูปแบบหนังสือเรียน

- ดีมาก (คะแนน 5) - ประกอบด้วยปกนอก ปกใน คำนำ สารบัญ เรื่อง สารบัญภาพ หรือตารางประกอบ เนื้อเรื่อง ตัวอย่าง การอ้างอิงใน เรื่อง หรือเชิงอรรถ บทสรุป บรรณานุกรม ภาคผนวก อภิธานศัพท์ ดรรชนี
- ดี (คะแนน 4) - ประกอบด้วยปกนอก คำนำ เนื้อเรื่อง ตัวอย่าง การอ้างอิง บทสรุป บรรณานุกรม ภาคผนวก
- ปานกลาง (คะแนน 3) - ประกอบด้วยปกนอก คำนำ สารบัญ เรื่อง เนื้อเรื่อง ตัวอย่าง บทสรุป บรรณานุกรม
- ควรปรับปรุง (คะแนน 2) - ประกอบด้วยปกนอก คำนำ สารบัญ เนื้อเรื่อง ตัวอย่าง การอ้างอิง
- ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง (คะแนน 1) - ประกอบด้วยปกนอก คำนำ สารบัญ เนื้อเรื่อง

1.10 คุณภาพการจัดรูปหน้าหนังสือเรียน

- ดีมาก (คะแนน 5) - ทุกหน้าแบ่งออกเป็น 2 คอลัมน์ ช้าย ขวา สะดวกในการอ่าน มีการย่อหน้าเมื่อขึ้นข้อความใหม่ ใช้เครื่องหมาย "....." (อัญประกาศ) และ (.....) (นขลิขิต) ในการอธิบายความหมายของคำหรือข้อความ บางตอน หรือใช้ตัวอักษรขนาดใหญ่ในการเน้นข้อความที่สำคัญ มีการแบ่งวรรคตอนในเนื้อหาอย่างถูกต้อง
- ดี (คะแนน 4) - ทุกหน้าแบ่งออกเป็น 2 คอลัมน์ ช้าย ขวา สะดวกในการอ่าน มีการย่อหน้าเมื่อขึ้นข้อความใหม่ ใช้ตัวอักษรขนาดใหญ่ในการเน้นข้อความที่สำคัญ

ปานกลาง	(คะแนน 3)	- ทุกหน้ามีเพียงคอลัมน์เดียวติดต่อกัน มีการย่อหน้าเมื่อขึ้นข้อความใหม่ และใช้ตัวอักษรขนาดใหญ่ในการเน้นข้อความที่สำคัญ มีการแบ่งวรรคตอนในเนื้อหา สะดวกในการอ่าน
ควรปรับปรุง	(คะแนน 2)	- ทุกหน้ามีเพียงคอลัมน์เดียวติดต่อกัน มีการย่อหน้าเมื่อขึ้นข้อความใหม่แต่ใช้ตัวอักษรขนาดเดียวกันตลอดในการเน้นข้อความที่สำคัญ
ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง	(คะแนน 1)	- ทุกหน้าไม่แบ่งออก เป็นคอลัมน์ พิมพ์ติดต่อกันไป ไม่มีการใช้เครื่องหมายอัญประกาศหรือนขลิขิตในการอธิบายคำหรือข้อความที่สำคัญ การพิมพ์ใช้ตัวอักษรขนาดเดียวกันตลอด

2. อุปกรณ์ช่วยการเรียนรู้การสอนในหนังสือเรียน

2.1 คุณภาพของภาพประกอบด้านสี

ดีมาก	(คะแนน 5)	- ภาพสีเหมือนของจริงและมีความชัดเจน
ดี	(คะแนน 4)	- ภาพสีไม่เหมือนของจริงแต่ภาพชัดเจน
ปานกลาง	(คะแนน 3)	- ภาพขาวดำที่ชัดเจน
ควรปรับปรุง	(คะแนน 2)	- ภาพขาวดำที่ชัดเจนแต่ภาพมีขนาดเล็ก
ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง	(คะแนน 1)	- ภาพขาวดำที่ไม่ชัดเจน

2.2 จำนวนภาพประกอบ

ดีมาก	(คะแนน 5)	- มีภาพประกอบประมาณ 50% ของเนื้อหา
ดี	(คะแนน 4)	- มีภาพประกอบประมาณ 40% ของเนื้อหา
ปานกลาง	(คะแนน 3)	- มีภาพประกอบประมาณ 30% ของเนื้อหา
ควรปรับปรุง	(คะแนน 2)	- มีภาพประกอบประมาณ 20% ของเนื้อหา
ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง	(คะแนน 1)	- มีภาพประกอบประมาณ 10% ของเนื้อหา

2.3 ลักษณะของภาพประกอบ

- ดีมาก (คะแนน 5) - ภาพของจริง สวยงามหรือภาพวาดลายเส้นที่ชัดเจน มีขนาดใหญ่ที่จะแสดงรายละเอียดได้ชัดเจนและภาพทันสมัย คำอธิบายประกอบภาพมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับเนื้อหาและช่วยให้เข้าใจเนื้อหาได้ดี
- ดี (คะแนน 4) - ภาพของจริงหรือภาพวาดลายเส้นที่สวยงาม ชัดเจนทันสมัย แต่ภาพมีขนาดเล็กให้รายละเอียดได้ไม่มาก คำอธิบายประกอบภาพมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับเนื้อหา
- ปานกลาง (คะแนน 3) - ภาพวาดเหมือนของจริง สวยงาม ทันสมัย ภาพมีขนาดเล็ก คำอธิบายประกอบให้รายละเอียดประกอบภาพที่สอดคล้องกับเนื้อหา แต่มีไม่ครบทุกภาพ
- ควรปรับปรุง (คะแนน 2) - ภาพวาดหรือภาพของจริง สีไม่สวยงาม แต่ภาพชัดเจน คำอธิบายประกอบภาพไม่สอดคล้องกับเนื้อหาหรือไม่มีคำอธิบายประกอบภาพ
- ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง (คะแนน 1) - ภาพวาดไม่เหมือนของจริง หรือภาพของจริงที่ไม่มีสีไม่เหมือนของจริงและไม่สวยงาม ไม่ทันสมัย รูปไม่ชัดเจน คำอธิบายประกอบภาพไม่สอดคล้องกับเนื้อหาหรือไม่มีคำอธิบายประกอบภาพ

2.4 การจัดวาง การเรียงลำดับภาพและขนาดของภาพ

- ดีมาก (คะแนน 5) - การจัดวางภาพประกอบอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมและสัมพันธ์กับเนื้อหา เป็นภาพขนาดเต็มหน้าหรือครึ่งหน้า ซึ่งขนาดของภาพเหมาะสมกับสายตา วางอยู่ด้านบนเหนือ

- กึ่งกลางหน้าหนังสือขึ้นไป และลักษณะของภาพให้รายละเอียดและมโนทัศน์ที่ถูกต้องตามความเป็นจริง
- ค) (คะแนน 4) - การจัดวางภาพประกอบอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมและสัมพันธ์กับเนื้อหา ขนาดของภาพประกอบประมาณครึ่งหน้ากระดาษ วางอยู่ด้านบนเหนือกึ่งกลางหน้ากระดาษ ลักษณะของภาพให้มโนทัศน์ที่ถูกต้องตามความเป็นจริง
- ปานกลาง (คะแนน 3) - การจัดวางภาพประกอบทุกภาพอยู่กึ่งกลางหน้ากระดาษ ขนาดของภาพเล็กกว่าครึ่งหนึ่งของหน้ากระดาษ ลักษณะของภาพเหมาะสมและมีความสัมพันธ์กับเนื้อหาให้มโนทัศน์และรายละเอียดที่ถูกต้องตามความเป็นจริง
- ควรปรับปรุง (คะแนน 2) - การจัดวางภาพประกอบและเนื้อหาอยู่ห่างกัน การวางภาพไม่ดึงดูดความสนใจ ขนาดของภาพไม่เท่ากัน การจัดวางภาพไม่เป็นระเบียบ เช่น วางไว้ด้านบน หรือด้านล่าง การจัดวางภาพไม่เป็นระเบียบ เช่น วางไว้ด้านบน หรือด้านล่างของหน้ากระดาษและลักษณะของภาพให้รายละเอียดของภาพไม่ชัดเจนถูกต้อง
- ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง (คะแนน 1) - การจัดวางภาพประกอบไม่เหมาะสมกับหน้ากระดาษ ไม่เป็นระเบียบ ลักษณะภาพไม่สัมพันธ์กับเนื้อหา ภาพส่วนใหญ่มีขนาดของภาพเล็กให้รายละเอียดและมโนทัศน์ไม่ชัดเจนและขาดความถูกต้อง

2.5 ลักษณะของค่าน้ำ

ดีมาก	(คะแนน 5)	- คำน่ำระบุความมุ่งหมายของผู้แต่งไว้ชัดเจน ระบุวิธีการใช้หนังสือเรียนที่ถูกต้อง ระบุ คุณค่าของหนังสือเรียน และประสพการณ์ ของผู้แต่งไว้ชัดเจน
ดี	(คะแนน 4)	- คำน่ำระบุความมุ่งหมายของผู้แต่งไว้ชัดเจน ระบุวิธีการใช้หนังสือเรียนที่ถูกต้องและระบุ ประสพการณ์ของผู้แต่ง
ปานกลาง	(คะแนน 3)	- คำน่ำระบุเฉพาะความมุ่งหมายของผู้แต่ง และประสพการณ์ของผู้แต่ง
ควรปรับปรุง	(คะแนน 2)	- ระบุความมุ่งหมายของผู้แต่งและวิธีการใช้ หนังสือเรียนแต่ไม่ชัดเจน
ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง	(คะแนน 1)	- คำน่ำระบุความมุ่งหมายของการแต่งไว้ไม่ ชัดเจน ไม่มีวิธีการใช้หนังสือเรียนและ ประสพการณ์ของผู้แต่ง มีแต่เพียงข้อความ ที่เขียนแนะนำหนังสือเรียนเท่านั้น

2.6 ลักษณะของสารบัญ

ดีมาก	(คะแนน 5)	- มีหัวข้อใหญ่ของเนื้อเรื่อง มีหัวข้อย่อยถูกต้อง มีรายละเอียดครบถ้วน เลขหน้าในหนังสือ ตรงกับสารบัญ การลำดับเลขหน้าถูกต้อง
ดี	(คะแนน 4)	- แสดงหัวข้อย่อยไว้ถูกต้อง รายละเอียดของ หัวข้อย่อยมีครบทุกหัวข้อย่อย เลขหน้าใน หนังสือตรงกับสารบัญ การลำดับเลขหน้า ถูกต้อง
ปานกลาง	(คะแนน 3)	- แสดงหัวข้อย่อยถูกต้อง รายละเอียดของ หัวข้อย่อยมีไม่ครบทุกหัวข้อย่อยที่มีอยู่ การ ลำดับเลขหน้าถูกต้อง

- ควรปรับปรุง (คะแนน 2) - แสดงหัวข้อย่อไว้ถูกต้อง เลขหน้าในหนังสือตรงกับสารบัญ การลำดับ เลขหน้าไม่ถูกต้อง
- ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง (คะแนน 3) - แสดงหัวข้อย่อไม่ตรงกับหัวข้อภายในเรื่อง เลขหน้าในหนังสือไม่ตรงกับสารบัญ

2.7 ลักษณะของบทสรุปท้ายบท เรียน

- ดีมาก (คะแนน 5) - มีบทสรุปท้ายบทเรียนทุกบท การสรุปได้ใจความชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด ให้แนวคิดเหมาะสมกับวัยของนักเรียน และให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม เชื่อมโยงไปถึงเนื้อหาตอนใหม่
- ดี (คะแนน 4) - มีบทสรุปท้ายบทเรียนประมาณครึ่งหนึ่งของจำนวนบทเรียนทั้งหมดในหนังสือเรียน การสรุปได้ใจความชัดเจน
- ปานกลาง (คะแนน 3) - มีบทสรุปเพียงบางบทที่ได้ใจความชัดเจน และครอบคลุมเนื้อหา
- ควรปรับปรุง (คะแนน 2) - มีบทสรุปสั้น ๆ ที่ไม่ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด
- ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง (คะแนน 1) - ไม่มีบทสรุปในท้ายบทเรียนแต่ละบท

2.8 ลักษณะของกิจกรรม เสนอแนะท้ายบทเรียน

- ดีมาก (คะแนน 5) - กิจกรรมเสนอแนะมีทุกบทเรียน มีลักษณะช่วยกระตุ้นให้รู้จักคิด แบบฝึกหัดมีทั้งปรนัยและอัตนัย และมีจำนวนเหมาะสมกับเนื้อหา
- ดี (คะแนน 4) - กิจกรรมเสนอแนะมีทุกบทเรียน แบบฝึกหัดเป็นปรนัย หรืออัตนัยและเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมความคิด
- ปานกลาง (คะแนน 4) - กิจกรรมเสนอแนะและแบบฝึกหัดมีทุกบทเรียน จำนวนของกิจกรรมเหมาะสมกับเนื้อหา แต่เน้นเฉพาะความจำมากกว่าความคิด

- ควรปรับปรุง (คะแนน 2) - มีกิจกรรม เสนอแนะและแบบฝึกหัดไม่ครบ
ทุกบทเรียน
- ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง (คะแนน 1) - ไม่มีกิจกรรม เสนอแนะหรือแบบฝึกหัดท้าย
บทเรียน

2.9 ลักษณะของบรรณานุกรม

- ดีมาก (คะแนน 5) - บรรณานุกรมระบุชื่อผู้แต่ง ชื่อหนังสือ
ผู้จัดพิมพ์ ครั้งที่พิมพ์ ปีที่พิมพ์ จำนวนหน้า
และเรียงตามตัวอักษรไว้ถูกต้อง มีรายชื่อ
หนังสืออ้างอิงครบถ้วน ตามที่ผู้เขียนได้
เขียนไว้ที่เชิงอรรถ
- ดี (คะแนน 4) - บรรณานุกรมระบุชื่อผู้แต่ง ชื่อหนังสือ ผู้จัดพิมพ์
สถานที่พิมพ์ ครั้งที่พิมพ์ ปีที่พิมพ์ และจำนวน
หน้าเรียงตามตัวอักษรไว้ถูกต้อง
- ปานกลาง (คะแนน 3) - บรรณานุกรมระบุชื่อผู้แต่ง ชื่อหนังสือ ปีที่พิมพ์
- ควรปรับปรุง (คะแนน 2) - บรรณานุกรมระบุเฉพาะชื่อผู้แต่งและชื่อหนังสือ
เท่านั้น
- ควรปรับปรุง (คะแนน 1) - ไม่มีบรรณานุกรม

3. เกณฑ์การวิเคราะห์คุณภาพของเนื้อหาของหนังสือเรียน

3.1 ความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของวิชาสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

จุดประสงค์ของวิชาสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

- (1) เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์

เป็นประมุข

(2) ให้มีความรักชาติมีความสามัคคีในชาติ มีความเสียสละเพื่อส่วนรวม มีความ
ซื่อสัตย์ในผลงานอันดีเด่นของคนไทย รู้จักดำรงรักษาไว้ซึ่งเอกราชและรู้จักรักษาแบบอย่าง
วัฒนธรรมประเพณีอัน เป็นเอกลักษณ์ที่ดั่งามของชาติ

- (3) เพื่อเสริมสร้างให้มีคุณภาพในการดำรงชีวิตมีศีลธรรมคุณธรรมประจำใจ

และมีคุณสมบัติต่าง ๆ อันเป็นที่พึงประสงค์ของสังคมไทย

(4) เพื่อเสริมสร้างให้มีความรู้และทราชมเข้าใจพื้นฐานในการพัฒนาสร้างสรรค์ และแก้ปัญหาในด้านสังคม เศรษฐกิจและเทคโนโลยีโดยอาศัยคุณธรรมและวิธีการทาง วิทยาศาสตร์เป็นสำคัญ

(5) เพื่อเสริมสร้างบทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบ และความสัมพันธอันดีงาม ระหว่างสมาชิกในครอบครัว ในชุมชน ในประเทศและในประชาคมของโลก

(6) เพื่อให้เกิดความรักความผูกพัน กับท้องถิ่นของตนตลอดจนเห็นคุณค่ามีความ รับผิดชอบ รวมทั้งให้ตระหนักถึงการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึง ประโยชน์ส่วนรวม เป็นสำคัญ

เกณฑ์ในการชี้ตรอยคะแนนในตารางการวิเคราะห์

1. เนื้อหาใน 1 บทเรียน ถ้าพบว่ามีเนื้อหาในหัวข้อย่อย 1 หัวข้อมีความสอดคล้อง กับจุดประสงค์วิชาสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ให้ชี้ตรอยคะแนน 1 ชิด

2. การชี้ตรอยคะแนนในตารางการวิเคราะห์ ถ้าพบว่ามีหัวข้อย่อยอื่น ๆ ในแต่ละ บทมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์วิชาสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ให้ชี้ตรอยคะแนนได้ อีก หัวข้อย่อยละ 1 ชิด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เนื้อหารายวิชา	จุดประสงค์วิชาสังคมศึกษา					
	1	2	3	4	5	6
1. ความหมายของศาสนาความจำเป็นที่ต้องนับถือศาสนาและองค์ประกอบของศาสนา.....						
2. พุทธประวัติ การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทยและความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะศาสนาประจำชาติ.....						
3. แก่นพุทธธรรม (อริยสัจสี่) (เมตตา,กรุณา).....						
4. หลักธรรมในพระพุทธศาสนา ได้แก่ ศีลห้า ธรรมห้า อิทธิบาทสี่ ทศกสิณ สัจพัตถุสี่.....						
5. ความรู้เกี่ยวกับ ทาน ความสุข ความทุกข์.....						
6. การศึกษาความหมาย คุณค่าและวิธีการปฏิบัติพิธีกรรมของพุทธศาสนาเกี่ยวกับการอาราธนาธรรม การเข้าถึงไตรสรณคมน์ การไหว้ การกราบ การจัดที่บูชาพระจุดธูปเทียน.....						
7. การปฏิบัติตนในวันมาฆบูชา วิสาขบูชาอาสาฬหบูชา เข้าพรรษา ออกพรรษา.....						

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

เนื้อหารายวิชา	จุดประสงค์วิชาสังคมศึกษา					
	1	2	3	4	5	6
1. ความ เป็นมาและการ เผยแพร่พระพุทธศาสนา เข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้าน.....						
2. การนับถือพระพุทธศาสนาของประเทศเพื่อนบ้าน ในปัจจุบัน.....						
3. หลักธรรมของพระพุทธศาสนาที่จะช่วยส่งเสริม ความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน.....						
4. พุทธจริยา อันเป็นแบบอย่างการดำเนินชีวิต.....						
5. หลักธรรมในพระพุทธศาสนา ได้แก่ โอวาทสาม พละห้า อมายนุชสี ขราวาสธรรมสี่ จักรสี่.....						
6. ความรู้เกี่ยวกับกรรม.....						
7. การศึกษาความหมาย คุณค่าและวิธีการปฏิบัติ พิธีกรรมทางพระพุทธศาสนาเกี่ยวกับการ สมาทานศีล การทำบุญตักบาตร การถวาย ภัตตาหาร การถวายสังฆทาน สลากภัต การประเคน การกรวดน้ำ การถวายผ้า อาบน้ำฝน พิธีทอดกฐิน ทอดผ้าป่า.....						
8. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวันสำคัญทาง พระพุทธศาสนา.....						

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เนื้อหารายวิชา	จุดประสงค์วิชาสังคมศึกษา					
	1	2	3	4	5	6
1. การเผยแพร่พระพุทธศาสนาไปสู่ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก และการนับถือพระพุทธศาสนาในประเทศ เหล่านั้น.....						
2. การศึกษาและการวิเคราะห์พุทธประวัติ เกี่ยวกับ กระบวนการแสวงหาความรู้วิถีคิดของพระพุทธ เจ้า พระพุทธคุณ การเปรียบเทียบอภินิหาร ปาฏิหาริย์ พุทธจริยาและหลักธรรมในการสร้าง ความสงบสุขแก่โลก.....						
3. บทบาทของพุทธศาสนิกชน (อุบาสกธรรม 7).....						
4. หลักธรรมในพระพุทธศาสนา ได้แก่ โลกบาล- ธรรม กุศลธรรมบถ 10 ทิฏฐธรรมมิกกัตถ ประโยชน์ 4 สัมปรีสีธรรม 7 พรหมวิหาร 4 และโพญ์ 2.....						
5. ความรู้เกี่ยวกับ บุญ-บาป กุศล-อกุศล สันโดษ-ไม่สันโดษ.....						
6. การศึกษาความหมาย คุณค่าและวิธีการ ปฏิบัติพิธีทางพระพุทธศาสนา เกี่ยวกับการ สวดมนต์ การบรรพชาและอุปสมบท.....						
7. การวิเคราะห์พิธีกรรมและประเพณีทาง พระพุทธศาสนาในด้านความเหมาะสม และสอดคล้องกับการดำเนินชีวิตในสังคม ปัจจุบัน						

3.2 คุณภาพของเนื้อหาวิชาในหนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่องพระพุทธศาสนา

เกณฑ์ในการชี้ตรอยคะแนนในตารางการวิเคราะห์

1. พิจารณาเนื้อหาในแต่ละหัวข้อย่อยของแต่ละบทเรียน ว่าตรงกับเนื้อหาวิชาในตารางวิเคราะห์ ข้อใดบ้าง แล้วให้ชี้ตรอยคะแนน 1 ชี้ต่อหัวข้อย่อยในหนังสือเรียน 1 หัวข้อ
2. การชี้ตรอยคะแนนในตารางการวิเคราะห์ ถ้าพบว่าในหัวข้อย่อยอื่น ๆ ในบทเรียนนั้น ๆ มีความตรงกับเนื้อหาที่กำหนดไว้ในตาราง ให้ชี้ตรอยคะแนนได้อีก หัวข้อย่อยละ 1 ชี้

เนื้อหาวิชา	บทที่					
	1	2	3	4	5	6
1. เนื้อหาอธิบายถึงหลักธรรมในพระพุทธศาสนาที่สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติได้ในชีวิตประจำวัน.....						
2. เนื้อหาวิชามีส่วนช่วยให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์และตัดสินใจปัญหาปัจจุบันได้โดยใช้พื้นฐานทางพระพุทธศาสนา.....						
3. เนื้อหาส่งเสริมคุณภาพในการดำรงชีวิตในเรื่องศีลธรรมและคุณธรรม.....						
4. เนื้อหาให้ความรู้ ความเข้าใจถึงความ เป็นมา และการเผยแพร่พระพุทธศาสนาในประเทศเพื่อนบ้านไว้อย่างชัดเจน.....						
5. เนื้อหาให้ความรู้ ความเข้าใจในพุทธจริยาและพิธีกรรมทางศาสนาของประชาชนในประเทศและประเทศเพื่อนบ้าน.....						
6. เนื้อหาช่วยส่งเสริมให้เป็นผู้ที่ปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาเพื่อที่จะได้นำไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคมไทย.....						

เนื้อหาวิชา	บทที่					
	1	2	3	4	5	6
7. เนื้อหาช่วยส่งเสริมค่านิยมและทัศนคติที่ดีใน ทางศาสนา.....						
8. เนื้อหาช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดมโนทัศน์ ในวิชาพระพุทธศาสนา.....						
9. การยกตัวอย่างและเหตุการณ์ต่าง ๆ ประกอบ ในเนื้อหาที่มีความทันสมัยและสอดคล้องกับสภาพ สังคมปัจจุบัน.....						
10. เนื้อหาช่วยส่งเสริมให้ผู้อ่านมีความคิดที่ต่อ เนื่องกัน.....						
11. เนื้อหามีการเรียงลำดับหัวข้อตามลำดับ ขั้นตอนของการเรียนรู้.....						
12. เนื้อหาช่วยส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่าง ประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน.....						
13. เนื้อหามีความเหมาะสมกับวุฒิภาวะและ ระดับชั้นของผู้เรียน.....						
14. เนื้อหาของหนังสือเรียนให้ความคิดเห็นอย่าง เป็นกลาง.....						
15. เนื้อหาช่วยพัฒนาสติปัญญาของผู้เรียนส่งเสริม ให้รู้จักตัดสินใจอย่างมีวิจารณญาณ.....						
16. เนื้อหามีความสัมพันธ์กับประสบการณ์เดิมของ ผู้เรียน.....						
17. เนื้อหามีความถูกต้องและเที่ยงตรงตามความ เป็นจริง.....						
18. เนื้อหามีการยกตัวอย่างเปรียบเทียบให้ นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจได้อย่างชัดเจน และเกิดภาพพจน์ที่ถูกต้อง.....						

เนื้อหาวิชา	บทที่					
	1	2	3	4	5	6
19. เนื้อหามีลักษณะช่วยส่งเสริมการคิดอย่างมีเหตุผล ช่วยให้รู้จักตัดสินใจและปฏิบัติตามคุณค่าที่เห็นว่ามีประโยชน์ได้แก่การเปรียบเทียบคุณค่าต่าง ๆ เช่น ความดีกับความชั่ว.....						
20. เนื้อหามีลักษณะที่กระตุ้นให้ผู้อ่านต้องการที่จะอภิปรายและแสดงความคิดเห็น.....						
21. เนื้อหามีความทันสมัยและสอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบัน.....						
22. เนื้อหาในหนังสือเรียนมีความสัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ และมีลักษณะบูรณาการ.....						
23. เนื้อหาส่งเสริมความเข้าใจอันดีซึ่งกันและกันระหว่างคนในสังคมและประเทศเพื่อนบ้าน.....						
24. เนื้อหามีลักษณะช่วยส่งเสริมการปฏิบัติคนเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมได้ด้วยดี.....						
25. เนื้อหามีลักษณะที่ช่วยส่งเสริมการคิดและการตัดสินใจ เลือกใช้สิ่งที่มีประโยชน์เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้.....						
26. เนื้อหามีลักษณะช่วยส่งเสริมการประพฤติปฏิบัติคนให้เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ.....						

4. การเขียนและการใช้ภาษา

4.1 ลักษณะการเขียน

ดีมาก

(คะแนน 5) - ภาษาที่เขียนอ่านแล้วเข้าใจได้ทันที ใช้ภาษารัดกุมถูกต้องตามความหมาย อ่านแล้วจับจุดมุ่งหมายได้ทันที การลำดับเนื้อเรื่องเป็นไปอย่างค่อเนื่องกัน ไม่วกวน อ่านแล้วได้ความรู้เพิ่มพูนขึ้น การใช้คำและการเข้าประโยคถูกต้องเหมาะสม ใช้ภาษาที่อ่านแล้วรู้สึกประทับใจ

ดี

(คะแนน 4) - ภาษาที่เขียนอ่านแล้วเข้าใจได้ทันที ใช้ภาษารัดกุม ถูกต้องตามความหมาย อ่านแล้วจับจุดมุ่งหมายได้ทันที การลำดับเนื้อเรื่องค่อเนื่องไม่วกวนอ่านแล้วได้ความรู้เพิ่มพูนขึ้น

ปานกลาง

(คะแนน 3) - ภาษาที่เขียนอ่านแล้วเข้าใจได้ทันที ใช้ภาษารัดกุมถูกต้องตามความหมาย บางตอนมีคำฟุ่มเฟือยแทรกอยู่ การลำดับเรื่องดี

ควรปรับปรุง

(คะแนน 2) - ภาษาที่เขียนต้องอ่านมากกว่า 2 ครั้ง จึงจะเข้าใจ ภาษาที่ใช้ถูกต้องตามความหมาย การลำดับเนื้อเรื่องไม่ตัวกวน

ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง

(คะแนน 1) - ภาษาที่เขียนอ่านเข้าใจยาก ใช้ภาษาไม่รัดกุม เยิ่นเย้อ การลำดับเนื้อเรื่องวกวนไม่ค่อเนื่องกัน

4.2 การดำเนินเรื่อง

ดีมาก

(คะแนน 5) - ข้อเขียนมีลักษณะเป็นทั้งอุปนัย (inductive) และนิรนัย (deductive) มีการเน้นความสำคัญของเรื่องโดยการใช่ประโยคย่อหน้า หรือที่จุดสุดท้ายหรือการกล่าวซ้ำ ข้อความแต่ละตอน

- มีความสั้นยาวเหมาะสมกับความสำคัญต่อ เรื่อง
 นั้นทั้ง เรื่อง มีการขยายความหรือให้
 รายละเอียดในคำหรือข้อความ มีการให้
 ตัวอย่างและคำจำกัดความ
- ดี (คะแนน 4) - ข้อเขียนมีลักษณะ เป็นทั้งอุปนัยและนิรนัย มี
 การเน้นความสำคัญของ เรื่องโดยการใช
 ประโยคย่อหน้า ข้อความแต่ละตอนมีความสั้น
 ยาวเหมาะสมกับความสำคัญของ เรื่อง มี
 การขยายความหรือให้รายละเอียดในคำ
 หรือข้อความ
- ปานกลาง (คะแนน 3) - ข้อเขียนมีลักษณะ เป็นทั้งอุปนัยและนิรนัย
 มีการเน้นความสำคัญของ เรื่องโดยการใช
 ประโยคย่อหน้า มีการขยายความหรือให้
 รายละเอียดในคำหรือข้อความ
- ควรปรับปรุง (คะแนน 2) - ข้อเขียนมีลักษณะ เป็นอุปนัยมากกว่านิรนัย
 ข้อความแต่ละตอนมีความสั้นยาวไม่สม่ำเสมอ
 ไม่เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง มีการขยายคำ
 หรือข้อความไม่สม่ำเสมอทุกคำหรือข้อความ
- ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง (คะแนน 1) - ข้อเขียนมีลักษณะ เป็นนิรนัยมากกว่าอุปนัย
 ไม่มีการเน้นความสำคัญของ เรื่อง ข้อความ
 แต่ละตอนสั้นยาวไม่เหมาะสมกับความสำคัญ
 ของเรื่อง ไม่มีการขยายความหรือให้
 รายละเอียดในคำหรือข้อความ ไม่มีตัวอย่าง
 หรือคำจำกัดความ

4.3 การตั้งหัวข้อเรื่อง การวางโครงเรื่องและการลำดับเนื้อเรื่อง

- ดีมาก (คะแนน 5) - หัวข้อเรื่องสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง การวางเค้าโครงเรื่อง เป็นไปตามลำดับขั้นตอน ต่อเนื่องกันอย่างน่าสนใจทุกบท อ่านเข้าใจง่าย
- ดี (คะแนน 4) - หัวข้อเรื่องสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง การวางเค้าโครงเรื่อง เป็นไปตามลำดับขั้นตอน แต่มีบางตอนที่เนื้อหาซ้ำซ้อนในบางบทเรียน อ่านเข้าใจง่าย
- ปานกลาง (คะแนน 3) - หัวข้อเรื่องสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง การเขียนไม่มีการลำดับขั้นตอน เนื้อหาขาดความต่อเนื่องในบางบท
- ควรปรับปรุง (คะแนน 2) - หัวข้อเรื่องไม่ครอบคลุมเนื้อหาที่เสนอ การเขียนไม่มีการเรียงลำดับขั้นตอน
- ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง (คะแนน 2) - หัวข้อเรื่องกับเนื้อหาไม่สอดคล้องกัน ไม่มีการวางเค้าโครงเรื่อง การลำดับขั้นตอนของเนื้อหาวกวนและซ้ำซากอ่านเข้าใจยาก

4.4 วิธีการเขียน

- ดีมาก (คะแนน 5) - มีการกล่าวนำเพื่อปูพื้นฐานให้อ่านเข้าใจง่ายและการกล่าวนำมีความสอดคล้องกับเนื้อหาใช้ภาษาที่ง่ายต่อการทำความเข้าใจ ทำให้เข้าใจเนื้อหาได้อย่างถูกต้องชัดเจน
- ดี (คะแนน 4) - มีการกล่าวนำเนื้อหาในบางเรื่องและมีความสอดคล้องกับเนื้อหา มีการใช้ภาษาที่ง่ายต่อการทำความเข้าใจ

- ปานกลาง (คะแนน 3) - มีการกล่าวนำเนื้อเรื่องในบางตอนซึ่งสอดคล้องกับเนื้อหา แต่การใช้ภาษายังมีบางคำที่เข้าใจยาก
- ควรปรับปรุง (คะแนน 2) - ไม่มีการกล่าวนำเนื้อเรื่อง คำหรือความหมายของคำ การเขียนใช้ภาษาที่เข้าใจยาก ต้องใช้เวลาในการทำความเข้าใจ
- ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง (คะแนน 1) - ไม่มีการกล่าวนำเนื้อเรื่อง คำหรือความหมายของคำ การเขียนใช้ภาษาที่ยากเกินไป การเขียนซับซ้อนไม่น่าสนใจ

4.5 คำศัพท์ที่ใช้ในหนังสือเรียน

- ดีมาก (คะแนน 5) - มีการใช้คำศัพท์ เช่น บาลี สันสกฤตที่มีความหมายของคำกำกับไว้ทุกคำอย่างชัดเจนในเนื้อหาที่เข้าใจยาก เหมาะสมกับวุฒิภาวะของนักเรียน
- ดี (คะแนน 4) - มีการใช้คำศัพท์ เช่น บาลี สันสกฤต แต่มีการให้ความหมายของคำกำกับไว้เพียงบางคำ มีคำบางคำที่ยากเกินไปไม่เหมาะสมกับวุฒิภาวะของนักเรียน
- ปานกลาง (คะแนน 3) - การใช้คำศัพท์ เช่น บาลี สันสกฤต เฉพาะในบทสวดมนต์ในพระพุทธศาสนา และมีคำแปลของบทสวดมนต์ไว้ตอนล่างเท่านั้น
- ควรปรับปรุง (คะแนน 2) - มีการใช้คำศัพท์ เช่น บาลี สันสกฤต มากเกินกว่าครึ่งของเนื้อหาทั้งหมดในบทเรียน ความหมายของคำมีไม่ครบทุกคำ

ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง (คะแนน 1) - มีการใช้คำศัพท์เช่น บาลี สันสกฤตจำนวนมาก และไม่มีคำอธิบายประกอบคำศัพท์นั้น ๆ ทำให้อ่านไม่รู้เรื่อง

4.6 การยกตัวอย่างประกอบเนื้อหาในบทเรียน

- ดีมาก (คะแนน 5) - ตัวอย่างที่เสนอสอดคล้องกับเนื้อหาและประสบการณ์เดิมของผู้เรียน ใช้สำนวนที่อ่านแล้วเข้าใจง่ายและทันสมัย ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจในเนื้อหามากขึ้น
- ดี (คะแนน 4) - ตัวอย่างที่เสนอสอดคล้องกับเนื้อหาและประสบการณ์เดิมของผู้เรียน ใช้สำนวนที่อ่านแล้วเข้าใจง่าย แต่ขาดความทันสมัย ผู้อ่านสามารถเข้าใจในเนื้อหาได้ดี
- ปานกลาง (คะแนน 3) - ตัวอย่างที่เสนอสอดคล้องกับเนื้อหา ใช้สำนวนโบราณอ่านเข้าใจง่าย เนื้อเรื่องที่เป็นตัวอย่างไม่ทันสมัย
- ควรปรับปรุง (คะแนน 2) - ตัวอย่างที่เสนอสอดคล้องกับเนื้อหา ใช้สำนวนโบราณ เนื้อเรื่องที่เป็นตัวอย่างไม่ทันสมัย เข้าใจยากไม่ส่งเสริมให้ผู้อ่านได้เข้าใจในเนื้อหาเพิ่มขึ้น
- ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง (คะแนน 1) - ตัวอย่างที่เสนอไม่สอดคล้องกับเนื้อหา ใช้สำนวนโบราณอ่านเข้าใจยากไม่ทันสมัย เนื้อเรื่องที่น่ามาเป็นตัวอย่างไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบันและไม่ส่งเสริมให้ผู้อ่านเข้าใจในเนื้อหาเพิ่มขึ้น

ภาคผนวก ง.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางการให้คะแนนการวิเคราะห์คุณภาพของหนังสือเรียนสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เรื่องพระพุทธศาสนา ในด้านการจัดทำ

รูปเล่มหนังสือเรียน

การจัดทำรูปเล่มหนังสือเรียน	เล่มที่ 1					เล่มที่ 2					เล่มที่ 3				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. ขนาดรูปเล่ม			✓					✓					✓		
2. คุณภาพของปก				✓					✓					✓	
3. คุณภาพของกระดาษ			✓					✓					✓		
4. คุณภาพในการพิมพ์				✓				✓						✓	
5. ความเหมาะสมของตัวพิมพ์ที่เหมาะสมกับ สายตานักเรียน	✓					✓					✓				
6. คุณภาพของเครื่องช่วยประกอบอื่น ๆ				✓					✓						✓
7. คุณภาพการเย็บเล่มและการเข้าเล่ม		✓				✓					✓				
8. คุณภาพของการจัดพิมพ์รูปหน้าหนังสือเรียน			✓					✓					✓		
9. คุณภาพของรูปแบบหนังสือเรียน				✓					✓					✓	
10. คุณภาพของการจัดรูปหน้าหนังสือเรียน			✓					✓					✓		

ตารางการให้คะแนนการวิเคราะห์คุณภาพของหนังสือเรียนสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เรื่องพระพุทธศาสนา ในด้านอุปกรณ์ช่วย
การเรียนการสอนในหนังสือเรียน

อุปกรณ์ช่วยการเรียนการสอนในหนังสือเรียน	เล่มที่ 1					เล่มที่ 2					เล่มที่ 3				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. คุณภาพของภาพประกอบด้านสี					✓					✓					✓
2. จำนวนภาพประกอบ			✓							✓					✓
3. ลักษณะของภาพประกอบ					✓					✓				✓	
4. การจัดวางและการเรียงลำดับภาพและ ขนาดภาพ					✓					✓				✓	
5. ลักษณะของคำนำ					✓					✓					✓
6. ลักษณะของสารบัญ		✓					✓					✓			
7. ลักษณะของบทสรุปท้ายบทเรียน					✓				✓				✓		
8. ลักษณะของกิจกรรมเสนอแนะท้ายบทเรียน					✓					✓			✓		
9. ลักษณะของบรรณานุกรม					✓					✓					✓

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางการให้คะแนนการวิเคราะห์คุณภาพของหนังสือเรียนสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เรื่องพระพุทธศาสนา ในด้านการเขียนและ
การใช้ภาษา

การเขียนและการใช้ภาษา	เล่มที่ 1					เล่มที่ 2					เล่มที่ 3				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. ลักษณะการเขียน				✓				✓					✓		
2. การดำเนินเรื่อง		✓				✓						✓			
3. การตั้งหัวข้อเรื่อง การวางโครงเรื่องและ การลำดับเนื้อเรื่อง		✓					✓						✓		
4. วิธีการเขียน				✓			✓						✓		
5. คำศัพท์ที่ใช้ในหนังสือเรียน			✓			✓						✓			
6. การยกตัวอย่างประกอบเนื้อหาในบทเรียน			✓				✓					✓			

หมายเหตุ

เล่มที่ 1 หมายถึง หนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่องพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เล่มที่ 2 หมายถึง หนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่องพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

เล่มที่ 3 หมายถึง หนังสือเรียนสังคมศึกษา เรื่องพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตัวอย่างการคำนวณหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพการจัดทำรูปเล่มหนังสือเรียน

จากสูตร $\bar{X} = \frac{\Sigma x}{N}$

$$\bar{X} = \frac{29}{10}$$

$$\bar{X} = 2.90$$

จากสูตร S.D. = $\sqrt{\frac{N\Sigma x^2 - (\Sigma x)^2}{N(N-1)}}$

$$= \sqrt{\frac{930 - 841}{90}}$$

$$= 0.99$$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก จ.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายละเอียดเกี่ยวกับหนังสือเรียนสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เรื่องพระพุทธศาสนา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ชื่อหนังสือ	หนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา ประเทศของเรา ส 101 ส 102 เรื่องพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ชื่อผู้เรียบเรียง	นางสมทรง บุญญฤทธิ์ นางยุพา นันทะไชย นายประสาธ วรรณทิพย์
สำนักพิมพ์	โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร
ปีที่พิมพ์	พ.ศ. 2526
พิมพ์ครั้งที่ 1	จำนวน 300,000 เล่ม
จำนวน	146 หน้า
ราคา	13.50 บาท

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ชื่อหนังสือ	หนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา เพื่อนบ้านของเรา ส 203 ส 204 เรื่องพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
ชื่อผู้เรียบเรียง	นายจำนงค์ ทองประเสริฐ นางนวลเพ็ญ วิเชียรโชติ นางจรรย์ สุวัคคี นางอมรา รอดคารา
สำนักพิมพ์	โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร
ปีที่พิมพ์	พ.ศ. 2526
พิมพ์ครั้งที่ 1	จำนวน 300,000 เล่ม
จำนวน	132 หน้า
ราคา	12.50 บาท

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ชื่อหนังสือ	หนังสือเรียนสังคมศึกษา โลกของเรา ส 305 ส 306 เรื่องพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ชื่อผู้เรียบเรียง	นางสุมน อมรวิวัฒน์ นางพาณี แสงวงกิจ นางลินจง อินทร์ทรัพย์
สำนักพิมพ์	โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว
ปีที่พิมพ์	พ.ศ. 2526
พิมพ์ครั้งที่ 1	จำนวน 300,000 เล่ม
จำนวน	98 หน้า
ราคา	10.00 บาท

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้วิจัย

นางสาวพรทิพย์ สิงห์โตทอง เกิดวันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2495 จังหวัดพิษณุโลก และจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนอุตรดิตถ์ จังหวัดอุตรดิตถ์ สำเร็จปริญญาการศึกษาบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน เมื่อปีการศึกษา 2517 และได้เข้าศึกษาคณะระดับปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในพ.ศ. 2526 ปัจจุบันรับราชการในตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 4 โรงเรียนวัดเบญจมบพิตร กรุงเทพมหานคร สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย